

TALOUSARVIOALOITE 697/2003 vp

Määrärahan osoittaminen nuorten työpajatoiminnan kehittämiseen ja vakinaistamiseen

Eduskunnalle

Suomessa toimii tällä hetkellä noin 220 työpajaa. Niistä 75 % on kunnallisia ja 25 % yksityisiä yhdistyksiä, säätiöitä tai yleishyödyllisiä osakeyhtiöitä. Eri toimenpiteissä työpajoilla on 7 000—8 000 alle 25-vuotiasta ja 3 000—4 000 yli 25-vuotiasta henkilöä.

Työpajatoiminnan haaste on työ- ja yksilövalmennuksen sisältöjen ja päivittäisen arvioinnin ja palautemenetelmien kehittäminen, johon kaivattaisiin myös lisärahoitusta. Työpajoilla on noin 700—800 työ- ja yksilövalmentaja- sekä johtohenkilöstöön kuuluvaa työntekijää. Heistä työvalmentajat ovat oman teknisen ammattialansa osaajia, joilla kuitenkin on varsin kirjava työ- ja koulutustausta. Työvalmennuksessa erottuvat tekninen ja delegeoiva työnjohto, osallistuva ohjaus ja ohjaava tai motivoiva valmennus. Yksilövalmentajat ovat ihmissuhdealan koulutuksen saaneita, esim. sosiaalikasvattajia ja -ohjaajia, psykiatrian erikoissairaanhoitajia ja nuorisotyöntekijöitä. He vastaavat mm. nuorten palveluohjauksesta, tavoitesuunnitelmien tekemisestä ja seurannasta sekä elämänhallinnan tukemisesta.

Työpajoilla tapahtuu yhä enemmän työ- ja yksilövalmentajien työroolien eriytymistä. Tämä tarkoittaa, että pajoille on palkattu erikseen yksilövalmentajia tai, jos siihen ei ole varaa, on pyritty hyödyntämään kunnan peruspalvelujen yksilöohjauksen osaamista.

Työpajojen johto- ja ohjaushenkilöstöstä 75 % työskentelee määräaikaisissa työsuhteissa, joista

suurin osa perustuu korkeintaan kahden vuoden työnsuunnittelijasopimukseen. Sen edellytyksenä on työttömyysjakso. Jatkuva henkilökunnan vaihtuvuus ja perehdytys kuluttavat työpajatoiminnan resursseja ja vaikeuttavat etenkin päihderiippuvaisten kanssa tehtävää pitkäjännitteistä työtä.

Työvalmentajien asema on jo pitkään ollut hankala, sillä heidän asiakaskuntansa on muuttanut entistä haastavammaksi. Pitkäaikaistyöttömien ongelmat ovat syventyneet, samaan aikaan kun yleinen työttömyys on laskenut. Tästä kehityksestä on seurannut niin sanottu pajaparadoksi, kun pitkäaikaistyöttömien joukosta yritetään löytää potentiaalisia työ- ja toimintakuntoisia paja- ja valmentajia työskentelemään nuorisotyöttömyyden kovan ytimen kanssa.

Työpajatoiminnan vakinaistaminen on tärkeää, koska toiminnan jatkuvuus on turvattava. Työttömyyden pitkittyessä jatkuva tuki ja kuntoutus ovat välttämättömiä. Työpajatoiminnan vakinaistaminen takaisi monipuolisten ja kokonaisvaltaisten ohjaus- ja tukipalvelujen kehityksen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2004 talousarvioon momentille 29.99.51 lisäyksenä 800 000 euroa nuorten työpajatoiminnan kehittämiseen ja vakinaistamiseen.

TAA 697/2003 vp — Arto Seppälä /sd ym.

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2003

Arto Seppälä /sd
Tero Rönni /sd